

BIEŁARUSKAJA

KRYNICA

PALITYČNAJA, HRAMADZKAJA I LITERATURNAJA HAZETA.

Adres Redakcyi i Administracyi:

Wilnia, Połackaja wul. 4—10. (Wilno, Polocka 4—10).
Redakcja adčynienia ad 9 hadz. ran. da 6 hadz. wiec.„B. Krynica” kaštuje: na hod—8 zał., na pažhoda
—4 zał., na 3 mesiacy — 2 zał., na 1 mesiac — 1 zał.

HAZETA WYCHODZIĆ RAZ U TYDZIEŃ.

Cana abwiestak:

na 1-šaj staroncy 30 hr., 2 i 3 — 25 hr., na 4-aj —
20 hroš. — za radosk drobnaha druku ū wadnej pałoscy.

PARTYJA.

Adnym z najwialikšych hramadzkich zawajawańia u sučasnych sapraudy demokratycznych haspadarstwach žjaūlajecca swaboda arhanizawańia palityčnych partyjaū. Praūda, dla ludziej bahatych klasaū, jakija prwykli, kab žyćiom hramadzianstwa kirawaū nia sam narod praz swaich pradstaūnikoū, a niekjika prypadkowyja dyktatary, abo absalutnyja manarchi apirajučisia na kučku sabie wiernych ludziej, — usialakaja palityčnaja partyja razhladajecca jak zło. Zatožež u bolšaci nowych haspadarčych arhanizmaū, dzie maje panawać duch tolerancyi i sprawiadliwaści—partyja žjaūlajecca nieabchodnym wyrazicielem nastrojaū i imknieńiaū hramadzian i dziela hetaha jaje istnawańie nia tolki pažada, ale i nieabchodna.

Što-ž takoje palityčnaja partyja?

Palityčnaja partyja jość zhurtańiem świedamaj častki hramadzianstwa z metaj asiahnieńia hramadzkich ideału, pieradusim šlacham swajho zakonnaha pradstaūnictwa ū rozných ustanowach i ūdziele ū zakonadaūstwie.

Takim čynam, kab čaławiek moh prawiaści ū žyćio swaju dumku adnosna naprawy swajho hramadzka bytu, a razam z hetym i swajho asabistaha, — musić pašyrać hetu dumku, šukać sabie adnadmcaū i kab być silnym — pawinien hurtawacca ū silnuju partyju zhodna z starym pryncypam: u jednaści siła. Jaki-b čaławiek nia byť mudry, jon adzin, nia majučy arhanizawanych adnadumcaū, swaich ideału hramadzkich ūdzieśnić nia zmoža.

A ideały hetya bywajuć roznađonyja. Pakul čaławiectwa dzielicca na bahatych i biednych, na fabrykantaū i rabočych, na pryhniečanych i tych, što pryhniatajuć, datul buduć istnawać partyi i mety ich buduć roznyja, choć u teoryi jany byccam imknucca da adnoj mety — hramadzka dabra. Adnak kali ūziać pad uwahu, što kožnaja klasa razumieje hetu dabro pa swojmu — to budzie jasna, što da asiahnieńia jaho treba budzie iści nia tolki nie adnym šlacham, ale časta zusim u praciūnemu kirunku. Dla prykładu woźniem imknieńi dwuch ludziej z praciūnaha laheru — abšarnika i sielanina. Dzielic ich u nas roźnica majemasna ja, aświetnaja, klasowaja i nacyjonalnaja. Woś amal kožny abšarnik ličyć, što padzieļ jahonaj ziamli miž biezziāmelnym i małaziamelny sianstwam škodny z punktu hledžania pašyreńia wytworstwa produktaū ziemlarobskich. Hetuju dumku, nia hledziačy na jaje biespadstaūnaśc, jany ūsialakimi sposobami nakidywajuć nawat ludziam, prociu katorych jana skirawana. Kali

pahłybić hetu dumku, to akažacc, što jana maje hrunt čysta echoistyčna-klasowy, a znača imkniecca nia wypuścić swaich tysiačnych dziesiącinaū z swaich ruk, kab tymcasam biezziāmelny nia majučy čaho arac išo da pana na parabka. Hetaja „ideja” ū paniačciach abšarnikau jość zusim zhodnaja z paniačiem ichniaj sprawiadliwaści i hramadzka dabra. Zusim niešta adwarotnaje pradstaūlaje imknieńie świdamaha swaich intaresau sielanina ci robotnika, jakim wyhadna zraunańie klasaū pa dumcy Woltera, što nia rodziacca ludzi adzin z kreslami pad saboj druni sa šporami na nahach, h. z., što niesprawiadliwy padzieļ npr. ziamielnych abšaraū nia jość zakonam prydory, tolki wynikam pieramohi silnaha nad słabym.

Uspomnienaja prociležnaśc intaresau i šlachau da mety, a takža echoistyčnaje razumieńie apošnaj wyzywaje ū hramadzkich naſlajeniach zmahańie adnaho čaławieka z druhim. Zmahańie hetazu sim naturalnaje i wypływaće z niedaskanalnaściaū hramadzka ładu i jaho niesprawiadliwaści.

Čaławiek adzin słabby. Kab dabicca pieramohi ū zmahańi za lepšy zaūtrašni dzień, jon prymušany ūświedamlac niaświedamych, arhanizawacca ū palityčnu partyju i wiaści ū narmalnych warunkach lehalnuju baračbu, asabliwa na ūsialakich wybarach, pažynajuci na absadžywańi swaimi adnadmcam hminnych radaū i kančajacu na pasloch da Sojmui Senatu. Piermahaje toj, ch to najdużejšy pieradusim pa liku. Woś camu my, Biełarusy, pawinny znać, jakaja partyja najlepiej baronić našy intaresy i śmieła da jaje zapisywacca.

Biełarusy pad Polšcą mając warunki da adwajowywańia swaich hramadzkich i nacyjonalnych prawoū jaknajhoršja nia kažučy ūžo ab tym, što niekatoryja partyi zusim nie lehalizujucca. Mała taho, što polska ūłady nie dajuć mahčymaści šyryć našu nacyjonalnuju i klasowu świedamaść u swajej pañnacie, zakładać školy i h. d. My jašče majem na swaim ciele skułu, što ražbiła našu nacyjonalnuju jednaśc. Hetaj skułajjość partyjnaja hryźnia ūžo mała naturalnaja, bo trywajucja siarod ludziej, jakija dziakujuć swajej klasowaj adnalitaści pawinny byli bi iši pa adnoj darozie da poūnaj niezaležnaści našaj Baćkaūščyny.

Ale hetya balački nie pawinny nas trywożyć. Usie Biełarusy, jakija żadajuć być ludźmi, z katorymi by čužyncy ličylisia, usie tyja, chto choća paprawić swój byt jak narod i jak klasa — pawinny arhanizawacca, pawinny, pařtarajem, zapisywacca i pracowaće u swaich biełarskich niezaležnickich partyjach.

Adnoj z takich partyjaū, ideoloju jakoj reprezentuje naša najstaršaja wiekam hazeta „Biełaruska Krynica”, — žjaūlajecca Biełaruska Chryścijanska Demokracja. Camu pad jaje sciaham treba ići kožnamu našamu sielaninu i robotniku, prastaku i intelihientu — da hetaha pytańia prystupim u dalejšych numarach našaj časopisi.

Al. S.

wychodzie, što balšawiki jašče bolš pierastajuć być saboj i pryznali abmylnaśc ranię wybranaha šlachu. Praūda, balšawizm pa swajej aficyjalnaj ideolohii daje swabodu sumleńia, adnak wiadoma ūsim, što heta swaboda była tolki na papieri. Woś čamu maskoūskaja ūhoda pawinna razhladacca pieradusim jak mahčymaśc spnieńia relihijnaha pieraśledawania, a hetym samym i kapitulacyju balšawickaj ideolohii ū tej formie, u jakoj była dahuetul.

Stal.

Ab teatry.

VII.

Dazwoł na pradstauleńie i cenzura pjesau.

Wioska nia choča bolš dramać, wioska žywie. Jośc ludzi, jakija rupiacca, kab niaści swietač kultury ū ciemru našaha žyćcia. Jośc achwotniki naładzić teatr i iħrać u im. Zdajecca, što ūžo kaniec, kali jośc achwotu, dyk rabić i hodzi. Adnača nia zušim jano tak. Heta tolki pačatak, kali nat' i rolaū ūnawuylisia i scenu pabudawali. Treba ašče dastać dazwol i na teatr i na padzieju (pjesu), treba znaća jaje acenzurować.

Na pahlad zdajecca i tutaka wielmi ūsieńka prosta. Adnača hetu tolki tak zdajecca. Tyja, što ɬadzi ūžo teatry, wiedańc, kolki turbotaū, kolki klopataū, a nat' i ūdziekau treba było strywać, pakul i henyja zaminy pieramahli: ūmat kaho adna dumka ab henyh klopatach pałochała i adbiała achwotu da pracy.

Hetak było kališ. Ciapier nielha kazać, kab užo zusim dobra było-b, adnača biazumona ūmat lahčej. Istnije, jak usie wieđajuć, „Biełarski Instytut Haspadarki i Kultury”. Dziakujuć jamu, majema ūmat palohau u kožnaj halinie dziejnaści, ci na niwie haspadarčaj ci kulturnaj. Kali dzie jośc na wioscy achwotniki, ci z moladzi ci z starejšych ludziej, jakija chacieli-b naładzić u siabie teatr, dyk treba zapisacca u Instytucie (Wilnia, Zawalnaja 6—5). Šmat chto nie zapisywacca ū Instytut, nie arhanizuć hurtkoj Instytutu, dziela taho, što dumajuć — byccam buduć wialikija košty, ci što mo znoū treba biezadłkna arhanizawacca pry Hurtku biblijateku, ci jašče niejkuju ɬadzić ustanowu. Adnak, kali ū jakoj wioscy pakul-sto ūmat jašče jośc dziejnych rabačajoū, dyk prynamsia treba wykarystać mahčymaśc ladžańia pradstauleńia. Chaj budzie ū wioscy troch, čatyroch, ci nat' dwuch bojkih chłapcoū, dyk jany i najdużej jašče niekalki prychilniku sabie i ūžo možna ɬadzić teatr.

Tady, značycca, treba zhawarycca pañiš saboju i paslać zajawu da Instytutu, a toj užo zrobic ūsieńka, što treba i nicho was nie čapacimie. Hetkim čynam budzie ū was hurtok Instytutu z adnoju tolki sekcyjau teatralnaju.

Kali woś z hetym wy abładzili, wybrali sabie padzieja (pjesu), wywučyli roli, treba wam dastać dazwoł.

Pawodie polskaha prawa (Dziennik Praw. № 14, par. 177, rok 1919; rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, ogłoszone w Monitorze Polskim № 57, par. 357, str. 982 i № 105 str. 1867, par. 695 z roku 1920*) jośc dwa roźnja ūhoda adnosna zachadaū dziela atrymańia dazwolu.

Pieršaja mahčymaśc: treba padawać prośbu da starostwa, da adnosnaha referatu, kali padzieja (pjesa), jakuju wy choćacie iħrać, nia byla na cenzury ū centralnym presawym biuro ū Warshawie. Padawać prośbu treba na 48 hadzin pierad pradsta-

uleńie.

Balšawizm, dajuć carkwie mahčymaśc swabodnaha ražvićcia — atkazauśia ad zmaħańia z relihijaj, zlažyū aružża na samym mocnym swaim „froncie”. A kali tak, dyk

*) Zrabicie zaciemku z hetaha, što napisana, i možacie paklikacca zaśiody na henyja parahrefy, kali-b uradowiec što kazaū wam.

Hej, arły!..

Hej, arły!.. Arły wiaskowy!
Družna, družna u hramadu,
Siańnia nam žycia dzień nowy,
Družna, družna u paradu..
U paradu družna staci,
Bielaruš idziem piajac!..

Hej, arły wiaskowej strechi,
Chto nas siańnia pieramoža?
Chto na našja urechi
Chmury čornuya ułoža?..
My siahońnia ū rodnej raci
Bielaruš idziem piajac!..

Douha spali našy miežy
Snom warožym, snom pašmierci:
Siańnia z našaj rodnej wiezy
Zahrymela: „Hodzi mierci”!
Hej, u brackim ūsie abniačci
Bielaruš idziem piajac!..

Ad zahonu da zahonu
Z pieśnij rodnej, z pieśnij woli,
Pojdzień družna j huki zwonu
Razniaseń na našy poli...
Brat naš wyjdzie nas spatkac!..
Bielaruš idziem piajac!..

Hej, arły!.. Arły wiaskowy!
Družna, družna u hramadu,
Siańnia nam žycia dzień nowy,
Družna, družna u paradu!..
U paradu družna staci
Bielaruš idziem piajac!..

1927. Fr. Hryskiewič.

Z Bielaruskaha žycia.

Z Bielarusi pad Polšcąj.

Bielaruskija kalendary na 1928 h., knižkaj i adryny, hatujucca da druku. Nie-adkładna (najpaźniej da 1-ha wieraśnia) prosićca mająca adpawiedny mataryjał da kalendoru — prysać apošni ū Bielaruskij Instytut Haspadarki i Kultury (Wilnia, Zawalnaja 6—5).

Bielaruskija pradstauleńni — wiečaryny. Šutański Hurto Biel. Instytutu Hasp. i Kult. (Ašmianskaha paw.) ładziu u nia-dzielu 21-ha žniūnia s. h. u swajej wioscy spektakl-wiečarynu. Byli adyhrany dosyć dobra: 1) ahero-pjesa „Sud nad trochpaloukaj” i 2) kamedyja „Boty”. Wiečaryna za-končylasja tancami da hadz. 3-ciąj ranicy.

Budynak, u jakim adbywałaścia prad-stauleńni, — byu pierapoūnieny. Smat chto wynias karyci i nauki z „Sudu nad trochpaloukaj”, a kamedyja „Boty” nakar-mila prysutnych zdarowym śmiecham.

Na żal, nikatoryja „Palaki” (członki „Koła Młodzieży”), ab jakich uzo pisałasja ū „Biel. Krynicę”, aniuc nie papravilisja u adnosinach da siabroj Hurta Instytutu, a asabliwa da pradstauleńni, ładżanych Hurtkom. Kab piersakodzić niadzisjań bielaruskaj wiečarynie, jany užywali sposa-baū sapraūdy hodnych tolki najhoršych bandytaū. Woś ichnaje „kulturna-polskaje” wystuplenie prociu bieł. wiečaryny i psa-wała dobrą nastroj siarod, haścje i prysut-nych na bielaruskim spektakl-wiečarynie,

Spadzajomsja, što adpawiednyja ad-ministracyjnyja ullažy zajmućca Šutańskimi „Palakami” i naležna pakarajuć za apošni-ja mocna kampramitujučja ich chamska-bandycja wybryki.

Bielaruskaja wiečaryna, ładżanaja Šutańskim Hurtkom u niadzielu 14-ha žniūnia s. h. u swajej wioscy, z pryčyn niezalež-nych ad Hurtka nie adbyłasia.

Kanfiskata „Hampai Pра́уды”. Nr. 39 „H. Pра́уды” z 17-ha žniūnia s. h. pa-zahadu Kamisara Uradu na m. Wilniu skan-fiskowany za staćci; „Ahientury” i „De-manstracyi i razruchi na hruncie biezra-boćcia”.

U Wilenskaj Biel. Gimnazii uestup-nyja ekzamieny i piersakzaminuoki adbu-ducca 1, 2 i 3 wieraśnia, a zaniatki pa-ncucca 5-ha wieraśnia s. h.

Bielaruskaja lekcyja i spektakl-wie-čaryna. 21 h. m. u w. Šaūlanach, paw. Braslauskaha, pračtyau hr. P. Karuza wielmi cikawuju i karysnuju dla sialanstwa lek-cyju na temu: „Minuščyna i sučasność Bielarusi”.

Na lekcyi dawoli šmat było prysut-nych sialan i rozných haścjej.

Pašla lekcyi byli adyhrany dźwie pje-ski: „Pakoj u najmy” i „Cort i Baba”. Treba adznačyć, što na scenie hrali wy-klučna dzieci Šaūlanskaj bielaruskaj školy, jakija waroža nastrajwajec niamieckaje hramadzianstwa prociu lituškaha, wysłaū niamieckemu uradu notu pratestu.

U apošnich dniach hazety daniašli, što urad lituški padobnaj noty nia wysylaū.

Lituška-łatwijskaje zblizeńie.

Adwiedziny ū minułym tydni latwijskim ministram zahr. spr. Želensam Koúny majec wialikaje značeńie palityčna - ekanamičnaje. Metaj pryzjezu u Koúna pawodle samaha ministra jość z udziačnici aplataj za pryzjezu lituškaha ministra praf. Waldemara ū Ryhu na pachowiny latwijskaha prezidenca Čakste. Pry hetaj akazii byli abha-worany sprawy na hruncie ekanamična-has-padarča zblizeńia aboich dziarzawaū, pieradusim sprawa handlowej umowy. Ta-koje zblizeńie pawodle samoha Želensa jość pačatkam zblizeńia i na hruncie palityčnym nia tolki Łatwii i Litwy, ale takža Estonii i Findlandyi; zblizeńie hetaje jość; sprobaj utwareńia sajuzu (bloku) usich bałtyckich dziarzawaū.

Susiednia dziarzawy, jak Polšča, Niamečyna i Sawiety wielmi zacikaūleny na-radami min. Želensa z lituškym uradom; Polšča i Sawiety dyk na't niezdawolony z narad, bo ū wyniku ich, bołs jak mahčyma, moža stwarycca blok bałtyckich dziarzawaū, a hety blok znaczyć dla istorznych dziarzawaū utratu swaich upływaū jak na Litwu, Łatwiju i inš. bałt. dziarzawy.

Konkordat. Jak pawiedamlajuć hazety, lituški prezident ministra praf. Walde-maras majec ūwosieni pajechać u Rym z metaj utwareńia konkordatu pamiž Litwoj i Apostalskaj stalicaj.

Cikawa, jak budzie pry hetaj naho-dzie razwiazana spornaja sprawa Wilni, bo wiedama jość, što zhodna z konkordatom utworonym pamiž Watykanam i Polščaj Wilnia pryznajecca za hetaj apošnaj.

Na karu śmierci asudziu lituški sud troch Palakaū, abwinawačanych u špijon-stwie na karyśc Polščy. Za hetujuž spra-wu adnacasa asudzana tym-ža sudom adna Polka na 4 hady wastrohu. Nad adnym z prysudzanych na śmierć Alek. Hrečkaj, prysud wykany 15 žniūnia s. h. Druhomo Bialanskamu — kara śmierci zamienie-prezydentam na wiečnu katarhu, treciamu Šumoškamu — dadzieni 20 h. turmy.

Z Polščy.

Pasol Patek, jaki niekalki tydniau tamu nazad pryzjechaū z Maskwy ū Waršawu kab krabić sprawazdačy z hutarak swaich z sawieckim uradom, 20-ha h. m. znoū wiarnuū ū Maskwu.

Dekret ab „śledčych sudździach dla sprawa asabliwaj wahi” apublikowany ū apošnim numary „Dzien. Ustaw”. Takija sudździ buduć naznačaca — prezidentam u miestach, hdzie minister sprawadliwaści budzie pryznawać ich jak patrebnych. Na takich śledčych buduć wybieraca tolki daz-nanija sudździ i prakurory, praslužyšyja ū sudzie nia mienš jak 5 hadoū.

Špionskaja arhanizacyja, pracawa-šaja na karyśc susiednaj dziarzawy, jak pawiedamlajuć hazety, wykryta defenzywaj na terytorii Iwoškaha, pieramskaha korpusaū.

Smat byccam znajdzienia kampramit-učaha mataryjału; aryštanana ūsiaho bołs 20 asobau — wajskowych i cywilnych, a takža zaunieraū saperskaha pałka ū Pie-ramyšli.

Sioletni ūradžaj u Polščy, jak aceni-wajec roznaja ziemiarobskija arhanizacyi na 10—20 proc. wyżejšya za prošlahodnija. Jaryna, asabliwa awios, duža dobry. Dobry ūradžaj abiacowujić bulba, buraki i inš. padobnyja raſciny.

Sawieckim pasłom u Waršawie majec być nie Stomoniakow, jak nikatoryja spadziale-wisia, a Arałow, dasiułešni sawiecki pasolu Esto-nii. Prapazicyju być pasłou ad sawietu ū War-šawie Stomoniakow adkinuū, byccam z prycyny, što jość jon adnym z wybitnych ekanamistaū i adziny znaucam Kamisary-jatu Zahraničnych spraū.

Z Niezaležnaj Litwy.

Lituški kulturny kanhres pačaūsia 21 žniūnia ū hmachu Kowienksaha Uniwersetu. Na adkryći wialikaja sala uniwersetu byla pierapoūnienia publikaj. Staršyjo kanhres ū wybrany praf. Šlupas, siabrami Dr. Hrynius i prafesary Cepinskis, Kre-we-Mickiewičius i Biržyška. Pa pračtyańni pryzwitańia zroblyny dakład ab dzie-naści Lituškaha Kulturnaha Sajuzu, pašla čaho üzložany wianok na pamiatnik wa-jakam, pabitym u zmahańi za niezaležnasc Litwy.

Wialikija maneūry. Lituškaja armija adbywaje ciapier na polskaj hranicy wialikija maneūry. Na maneūry zaprošany roznyja wajennyja pradstauniki ūsich dziarzawaū, utrymliwajec z Litwoj dyplomatyczna z nosiny.

Nota pratestu. Lituški urad, u žwiazku z wiedamaściami, jakija ū apošnich časach pakazalisia ū niamieckich hazetach i jakija waroža nastrajwajec niamieckaje hramadzianstwa prociu lituškaha, wysłaū niamieckemu uradu notu pratestu.

U apošnich dniach hazety daniašli, što urad lituški padobnaj noty nia wysylaū.

Lituška-łatwijskaje zblizeńie. Adwiedziny ū minułym tydni latwijskim ministram zahr. spr. Želensam Koúny majec wialikaje značeńie palityčna - ekanamičnaje.

Metaj pryzjezu u Koúna pawodle samaha ministra jość z udziačnici aplataj za pryzjezu lituškaha ministra praf. Waldemara ū Ryhu na pachowiny latwijskaha prezidenca Čakste. Pry hetaj akazii byli abha-worany sprawy na hruncie ekanamična-has-padarča zblizeńia aboich dziarzawaū, pieradusim sprawa handlowej umowy.

Takje zblizeńie pawodle samoha Želensa jość pačatkam zblizeńia i na hruncie palityčnym nia tolki Łatwii i Litwy, ale takža Estonii i Findlandyi; zblizeńie hetaje jość; sprobaj utwareńia sajuzu (bloku) usich bałtyckich dziarzawaū.

Susiednia dziarzawy, jak Polšča, Niamečyna i Sawiety wielmi zacikaūleny na-radami min. Želensa z lituškym uradom; Polšča i Sawiety dyk na't niezdawolony z narad, bo ū wyniku ich, bołs jak mahčyma, moža stwarycca blok bałtyckich dziarzawaū, a hety blok znaczyć dla istorznych dziarzawaū utratu swaich upływaū jak na Litwu, Łatwiju i inš. bałt. dziarzawy.

Konkordat. Jak pawiedamlajuć hazety, lituški prezident ministra praf. Walde-maras majec ūwosieni pajechać u Rym z metaj utwareńia konkordatu pamiž Litwoj i Apostalskaj stalicaj.

Cikawa, jak budzie pry hetaj naho-dzie razwiazana spornaja sprawa Wilni, bo wiedama jość, što zhodna z konkordatom utworonym pamiž Watykanam i Polščaj Wilnia pryznajecca za hetaj apošnaj.

Na karu śmierci asudziu lituški sud troch Palakaū, abwinawačanych u špijon-stwie na karyśc Polščy. Za hetujuž spra-wu adnacasa asudzana tym-ža sudom adna Polka na 4 hady wastrohu. Nad adnym z prysudzanych na śmierć Alek. Hrečkaj, prysud wykany 15 žniūnia s. h. Druhomo Bialanskamu — kara śmierci zamienie-prezydentam na wiečnu katarhu, treciamu Šumoškamu — dadzieni 20 h. turmy.

U Albanii (paudzionna čaśc Europej-Bałkanskaja paūwyspa) apošnim časam uz-macawaūsia manarchistyczny ruch, jakohu imknieńiam jość skinuć prezidenta Ach-mieta Zogu, a na karala paklikać syna byu-sza kniazia Wida.

Juhaslawija ū spadčynie pa sušwiet-naj wajnie zalezla pa wušy ū dajuhi. Naj-bolš jana winna Anhlii. U sprawie spačy-wańia wajennych dajuhi ūnadaūna adby-lisia anhlijskā-juhaslawijskaja pierahawory. Juhaslawija ū praciah 62 h. (1927—1988) majec funtaū spłacić Anhlii sumu 25,5 milionu ūsterliniā.

U Turečcynie, u celym kraju, adbywa-jucca ciapier wybary da parlamentu. Zaci-kauleńnie wybarami ludnaściaj ahamadna-je. Tam taksama jak i ū nas, nasialeńnie pabiłasja na roznyja partyi, jakija zmaha-jucca pamiž saboj. Pieramohu adnak aty-mliwaje narodnaja tureckaja partyja, jakuju zarhanizowaū Kemel Paša jaše ū 1919 h.

U Hrecyj ūnuteńny palityčny kryzis cianieccia ad doūhaha času. Prycyna het-aħa — dziarzawy pierawoty, jakija ro-biać dyktatary — premjery, jak Panhalos i Kondelis. Apošni pieramoh Panhalosa i pasadziu jaho za dyktatursku dziejalnaśc u turmu. Panhalosa padtrymliwajec roznyja wyżejšya hreckija achwicery i dzie-la ūratawańia swajho „bački“ arhanizawali-niaraž dziarzawy pierawoty.

Jak danosiać hazety, u apošnim časie u suwiazi z wykryćciem padhatoūki da no-waj wajskowaj rewalucyj aryštanana ū Atenach ū smat wyżejšych kamandziraū, a takža što byu zroblyny ū miascovaści Ki-kinda zamach na b. hreckaha karala Ju-reħa.

Z prycyny takich padhajeū premjery z ministrami padaūsia ū adstaūku. Kondelis adstaūku prynja. Ciapier majecca zlažycca nowy kabinet.

Niamiečkija kamunisty i inšja arhanizacyi radykalna 22 na wiestku ab śmierci Sakko i Wancetti zrabili manifestacyi protestu u časie jakich dajšo da spatyčki z palicyjaj. Aryštanana 18 čaławiek. Jość paraniencyja. Demanstracyi trywali da poz-naj nočy. Takijaž demastryi adbylisja ū Breslau.

Swajcaryja taksama nie astałasia spa-konjaj na prysud śmierci nad Sakko i Wan-cetti. U Ženewie ū časie zabureńiaū pa-bili wokny ū sali abradaū Lih Narodaū. Aryštanana kala 10 asob.

Niamiečyna nie zabywajecca „swaich” kaloniuā, utračanych pašla sušwietnaj wajny i trebue ich zwarotu. Niamiecki ūrad pakul ūo damahajecca zwarotu afrykanskich kaloniuā — Toho i Kameruna, jakimi ciapier upraulaje Francja. I z boku hetaj apošnaj stawiaca pieraskody ū damahańiach nia-miečyny.

Zeneūskaja Kanferencyja. Ad 22 da 24 žniūnia adbywalisia ū Ženewie narady narodnych mienšaściu Eǔropy. U naradach hetych, jak wiedama, prymali ūdziel i Bielarusy, wysylajecca swajho pradstaunika pašla W. Rahulu.

